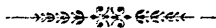

Hôpitaux gepubliceerd, dat hij bij eene driedubbele vergiftiging met lucifers het gevaar met goed gevolg bestreden had door het toedienen van eene mixt. gummosa, bevattende 10 grammen ol. terebinthinae.

H. A. ZEGERS.

Off. v. Gez. 2de kl.

I N G E Z O N D E N S T U K .

EENIGE OPMERKINGEN AANGAANDE DE BRIEVEN VAN EEN GENEESHEER UIT OOST-INDIË, VOORKOMENDE IN HET TIJDSCHRIFT VOOR GENEESKUNDE, 1869, BLZ. 388.

In de boven aangeduide brieven komen deze en gene, zoowel voor de doctors-djawa, als voor de Stads-Geneesheeren te Samarang, weinig vleijende aanmerkingen voor, welke ik, als persoonlijk daarin betrokken, niet onopgemerkt mag laten voorbijgaan. Ter wederlegging daarvan diene het volgende.

Van de 14 doctors-djawa zijn slechts 4 Maleijers, die allen schoenen dragen, doch die zij in de kampongs uittrekken, omdat ze daar in den modder zouden blijven steken. Dat deze echter juist de beste zijn, blijkt daaruit, dat een hunner tot adsistent-onderwijzer bij de school van doctors-djawa aangesteld is. — Dat zij verder de termen slecht uitspreken is geheel de schuld der onderwijzers; hier werd hun steeds de juiste uitspraak gezegd en is dat veel verbeterd.

De tijd, gedurende welken zij onderwijs genieten, is zekcr veel te kort; en wilde men hen meer bruikbaar maken, dan moesten zij beginnen met Hollandsch te leeren; want, behalve eenige dictaten, hebben zij thans niets tot naslaan, onderhouden en uitbreiding hunner kennis.

Mogt het hun aan ijver ontbreken, hetgeen echter slechts bij één is opgemerkt, dan zou het niet te verwonderen zijn, daar de *f* 30 'smaands en 50 cents daags commissiegeld voor menschen van goeden huize en in den stand, waarin zij leven moeten, niet genoeg is.

Dat zij niet zoo geheel onbruikbaar en nutteloos, ja schadelijk zijn zouden, blijkt uit het feit, dat, toen in Januarij 1869 het getal tot 14 gebragt was en zij zelven de zieken opspoorden, die hun vroeger door onverschillige loerah's werden aangewezen, het getal zieken, evenals het getal dooden, dadelijk verminderde, zoo als uit de rapporten blijkt, die echter niet volkomen juist zijn, omdat, behalve in de campongs, ook vele bedienden enz. ziek waren, die niet op de kampongslijsten werden genoteerd en ook velen zich zelve genazen door pillen in de particuliere apotheek te koopen, of die ze van hunne meesters ontvingen. Het juiste getal is derhalve niet op te geven, maar mag wel op een derde hooger gesteld worden dan de kampongslijsten aanwijzen.

Dat de Stads-Geneesheeren voor *f* 9 en *f* 6 daags zeer hard moeten werken, is bepaald waar. Ik bereken, dat zij voor eene visite 25 cents ontvangen (bij een particulier *f* 2.50). Alleen in het stadsverband zijn voor de twee Stads-Doctoren ongeveer 300 zieken daags, in de weeshuizen ongeveer 20; arme zieken en slecht betaalde ambtenaren legio. Tot die dienstverrigtingen heeft een Stads-Doctor minstens 6 paarden noodig, die ten minste *f* 100 'smaands kosten, buiten het loon van den koetsier en staljongen, zoodat de betaling der Stads-Doctoren beneden alle kritiek is. — Zij zijn te gelijk hospitaal-doctors en moeten de gemeente helpen, terwijl dit in het mili-

